

برخی از اصول حاکم بر مناسبات شهرسازی و شهروندی در متون اسلامی

عباسعلی سنایی*

زینب احمدوند**

چکیده

اصول حاکم بر مناسبات شهروندی و شهرسازی در جوامع مختلف بر حسب ویژگی‌های فرهنگی دینی و تاریخی آن جامعه شکل می‌گیرد که همین امر باعث تفاوت در ساختار مناسبات در کشورها و جوامع گوناگون گردیده است. جامعه اسلامی نیز از این قاعده مستثنی نیست. در جوامع اسلامی برخی از اصول به عنوان پایه و اساس شکل‌گیری ساختار نظام شهرسازی و شهروندی قرار گرفته‌اند که از آن جمله می‌توان به برخی از اصول بنیادین اخلاقی و انسانی و حقوقی اشاره نمود. این اصول در کنار همدیگر و با عنایت به دیگر راه‌کارهای اسلامی، می‌توانند در تبیین و آفرینش آرمان‌شهر اسلامی تأثیر گذار باشند تا جایی که مسئولان جوامع اسلامی با پیروی از آنها و با فراگیری راه‌کارهای مؤثر مرز بین شهر آرمانی و شهر واقعی را از بین برده و محیطی امن و سالم را برای شهروندان خود ایجاد نمایند و در جهت تعالی اخلاق انسانی و اجتماعی گامی مؤثر بردارند.

کلید واژگان: شهروندی، شهرسازی، اصول اسلامی، اجتماع، آرمان‌شهر

---

*محقق حوزه‌ی علمیه اصفهان

**کارشناسی ارشد رشته تاریخ دانشگاه اصفهان